

ERDÉLY

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej
IV. évfolyam 279 sz
1935 október 12.
Trombat

MÁGYARÁG

Kairó jelenti:

Fejvesztve menekül az olasz hadsereg

Mind a három fronton visszaverték az olasz támadásokat. -- Harci kocsikat, tankokat zsákmányolnak az abesszinek

Tömegesen szöknek át az abesszinekhez az olasz bennszülöttek
Mérgezett kutakkal, járványok becsempészésével gyengítik az olasz haderőt

London, október 10.

A londoni lapok hadijelentései kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy az olasz csapatok leküzdhetetlen nehézségekkel találják magukat szemben mindhárom fronton. Az a lelkesedés, amellyel az olasz csapatok a támadást megkezdték, egy hét alatt teljesen lelohadt.

A haditudósítók tárgyilagosan megállapítják

hogy ennek nem a fegyelem hiánya, vagy a harcosok gyávasága az oka, hanem az a tény, hogy

a vízhiány és a különböző járványok rengeteg áldozatot szednek.

A feketehimlő és malária pusztításain kívül most tifusz és vérhasjárvány is fellépett. Ezen kívül a vízhiány okozza a legnagyobb bajokat.

A Párisban megjelenő Paris Soir szerint Aksum környékéről heves ágyú- és gépfegyvertűz hallatszik. Az olasz hadtáppontokra

igen sok sebesültet szállítanak.

Eritrea felé két, egymástól 30 kilométerre levő abesszin hadosztály nyomul előre — írja a lap — amelynek célja, hogy az Asmera és Massaua kikötő közötti olasz vasútvonalat szétrombolják ami az olasz csapat-szállítások szempontjából megsemmisítő lenne. A lap végül megállapítja, hogy a Musali hegy tövében elindított olasz offenzíva megszűnt. A harc itt teljesen szünetel.

Addis Abeba, október 10.

A három hadszíntérről Addis Abebába nem érkezett jelentés, mert a táviró és telefontörzsek kábeljei el vannak vágva. A négyes meztelenség fullajtárjai viszik a hadiparancsokat és a híreket. Ebbe azonban sok idő telik el és a hírek is késnek.

Az addis abebai idegen követségek attól tartanak, hogy egy légitámadás esetén a követségeket is ferobantják. Az olasz kormány értesítette az idegen követségeket, hogy légitámadás esetén lehetőleg kimélni fogják a követségi épületeket, éppen ezért pedig felszólítja a követeket, hogy az épületekre tegyenek látható jeleket.

Egyre fenyegetőbb a vízhiány

Az elfoglalt területeken az olaszok — mint már jelentettük — csupán félnapra való vizet kapnak. A kutakban ugyan van bőségesen víz, de

ebből nem mernek inni, mert az első napokban tízezer számra betegedtek meg az olaszok a víztől. Biztosra veszik, hogy az abesszinek az összes hátrahagyott kutakat megmérgezték.

Az az elkeseredés, amely Addis Abebában az első napokban urrá lett, szinte egy csapásra eltűnt. Az abesszinek fővárosa harc mámorban él és ha az abesszin offenzíva sikerei kissé túlzottak is, azt nem lehet elvitatni — állapítják meg a londoni lapok — hogy

az olaszok előnyomulását sikerült megtörni és — ha csak az olaszok jelentékeny erősítést nem kapnak — egy lehetetlenné válik számukra a további előnyomulás.

Eppen ezért az Eritreában előnyomuló abesszinek mindent elkövetnek arra, hogy az utánpótlás útjait elvágják az olaszoktól. Hir szerint

Seyum herceg csapatai átkaroló mozdulatokat végeznek, hogy az olaszokat törbészálják és ezután egy csapásra végezzenek velük Adua környékén.

Az olasz hadsereg körében leirhatatlan megdöbbenést keltett az az értesülés,

a járványokat az olasz bennszülöttek közé befurakodott abesszin kémek szándékosan terjesztik.

A betegek számát titkolják, de az angol lapok szerint 30.000 olasz katona betegedett meg eddig.

Magyarország és Ausztria nem járulnak hozzá a megtorló intézkedésekhez

Genf, október 10.

Tegnap délután kezdődött meg a Népszövetség közgyűlése, amely felé az egész világ nagy érdeklődéssel tekintett, mert ezen az ülésen kell dönteni arról, hogy alkalmazkazzák-e Olaszország ellen a büntető rendelkezéseket vagy sem.

A közgyűlés első ülésén Ausztria és Magyarország megbízottai szólaltak fel és amint várni lehetett, mind a két megbízott kijelentette, hogy nem hajlandó bekapcsolódni az Olaszország elleni megtorló intézkedésekbe.

A magyar megbízott, Velits László közt kijelentette, hogy nem a Népszövetség

ellen szól Magyarország ezen lépései, hanem Olaszország mellett.

Ma délelőtt a népszövetségi közgyűlés tovább folytatja a vitát. Ezen Aloisi báró, Olaszország főmegbízottja is fel fog szólalni és tiltakozni fog a népszövetségi tanács határozata ellen, amely megállapítja Olaszország támadó jellegét.

Népszövetségi körök biztosra veszik, hogy a közgyűlés kimondja a 16. szakasz alkalmazását és összeegyeztető bizottságot küld ki, hogy az határozza meg, hogy az államok egyöntetűen járjanak el Olaszország ellen.

22 ház égett porrá egy Carei melletti községben

Carei, október 10.

Lapzártakor érkezik a jelentés, hogy a carei közelében levő Crai Dorolt község-óriási tüzvész őrpusztított. A tüzet minden fáradozás ellenére sem tudták megfékezni, végül is a carei tüztörzstárat hívták ki, ekkorára azonban 22 ház égett porrá. A kár-óriási és a tűz még az esti órákban is pusztított.

Tizenötezer meztelen harcos vette vissza Aduát az olaszoktól

Bomlik az olaszok déli frontja is, pánikszerűen menekül az olasz katonaság az abesszinek elöl

Seyum herceg kiadta a jelszót: „Egyetlen olasz katona se maradjon abesszin földön!”

Egy hete tart már az olasz-abesszin háború és megállapítható, hogy tiszta képet alkotni a helyzetről szinte lehetetlen. A primitív keletafrikai országban működő hírszolgálat nem elegendő ahhoz, hogy a kívülálló érdeklődő pontos tájékoztatást kapjon a történetekről. Egyrészt az olasz hadijelentésekre, másrészt az Addis Abebából érkező

jelentésekre vagyunk szorulva, amelyeket érthető fenntartással kell fogadni. A hadijelentésekről valamennyien jól tudjuk, hogy azok nem ragaszkodnak mindenkor a szigorú igazsághoz, hanem mindig a felét igyekeznek kedvezőbb helyzetben feltüntetni, amelyik a hadijelentést — kiadja.

a leghevesebb offenzívába kezdtek, — amelynek eredményeként az ogadeni front is megingott.

Az olaszok itt erős támadásba kezdtek Vadi Sebeli irányában, aminek célja, hogy a vízben és kutakban gazdag földrészt megszerezzék. Az abesszinek azonban erősen tartják magukat. A jelszó itt is: Egyetlen talpalattnyi földet sem átengedni.

Kairóból jelentik, hogy a déli fronton Jet városáért tegnap este elkezdett küzdelem folyt. Késő éjjel, amikor az olaszok feltartóztattak egy vehemens abesszin támadást, hirtelen pánik tört ki soraikban — s fegyvereiket, felszerelésüket eldobálva, hanyathomlok menekültek az abesszinek elől.

Megállapítható, hogy az olaszok ogadeni frontja felbomlóban van. Hozzájárul ehhez hogy a Daria folyó közelében nagy abesszin csapatösszevonások történtek és ha az olaszok nem kapnak sürgős megerősítést, úgy könnyen körülkeríthetik őket.

Megingott az olaszok ogadeni frontja

Annyi mindenestre megállapítható, hogy a fronton jelentékeny fordulat történt. A gőzhengerként megindult olasz offenzíva az olasz hivatalos jelentés szerint is megállott. Hogy ennek mi az oka, az nem látszik elég világosnak. Bizonyos azonban, hogy Olaszország beigérte, hogy két hónapon belül egész Abesszínra ráteszi kezét, ezzel szemben pedig mindössze háromezer négyzetkilométernyi területet foglalt el, amelyet

minden olasz cáfolat dacára a megindult abesszin ellentámadás nyomása alatt vissza kell adnia.

Róma természetesen erősen cáfolja a szerdai nap folyamán elterjedt híreket, de ennek dacára tartja magát az a jelentés, hogy

az abesszinek hihetetlen erőfeszítéssel és véres küzdelmek árán visszavették Aduát és Adigrát várát.

A londoni Morning Post haditudósítója jelenti, hogy Seyum herceg 150.000 főnyi hadserege élén rendkívül erős éjszakai harcok után visszafoglalta Aduát. Az abesszinek teljesen meztelenül harcoltak, hogy az éjszaka sötétjében láthatók ne legyenek.

A középső hadsereg Mulugeda herceg vezetésével Dessie irányában halad előre, — hogy a trónörökös seregét támogassa. Szintén ide igyekszik Imru herceg is egy nagyobb hadsereg élén Gojan tartományból. yiben a hézagos jelentésekből ölcq hercegl Amennyire a hézagos jelentésekből meg lehet állapítani,

az abesszinek hatalmas arányu ellentámadást vezetnek mind a három fronton.

Minthogy felkészültségben nem vehetik fel a versenyt az olaszokkal, ezért óriási tömegeket vonultatnak fel és a tulerővel akarják kiűzni az olaszokat Abesszinia területéről.

A hadsereg kebelében hihetetlen harci tűz uralkodik. Öt oszlopban a szétterjesztett kéz öt ujjának alakjában nyomulnak előre az abesszinek. Létszámukat közel egy millióra becsülik és közöttük egy milliótól többet osztottak ki. Hír szerint Seyum herceg kiadta a jelszót:

— Egyetlen olasz katona se maradjon Abesszinia földjén.

Az aduai vízfürdőről csak igen hiányos jelentések érkeznek. Annyit Róma is elismer, hogy

a portyázó harcok során az abesszin hadsereg tíz olasz harcikocsit zsákmányolt.

Ugyanekkor Addis Abebában a legerélyesebben cáfolják, hogy az olaszok Aksum városát elfoglalták volna, Aksum egy pillanatig sem volt az olaszok kezén.

Ugy látszik azonban, hogy az abesszinek nemcsak az északi fronton, hanem délkeleten is

Mesterséges árokkal akasztják meg az olasz tankok rohamát

Aksum környékéről egyébként az abesszin csapatok visszavonulóban vannak és csupán a város védelmére hagytak vissza egy hadosztályt. A visszavonulás célja, — hogy oldalba támadják az Aksum ellen vonuló olaszokat és Eritreába üzzék őket.

Az olaszok itt harci büszkeségeikkel, a tankokkal vonulnak fel, amelyek azonban csődöt mondanak. Az abesszinek ugyanis

óriási árokokat húznak a homokos talajon, amelyeket fagalyakra szórt földdel rejtettek el.

A tankok belezuhannak az árokba. Ilyen formán máris számos tankot zsákmányoltak a terepet kitünően ismerő abesszinek.

Egy másik ogadeni híradás szerint az olasz fennhatóság alá tartozó benszültöttek egész hadosztályai megszöktek a frontról és átpártoltak az abesszinekhez.

Két amerikai repülőgépet kapott abesszinia

A harctérről érkező olasz jelentések meglehetősen szűkszavúak, de talán — éppen ezért igen sokatmondóak. Annyit De Bono tábornok 16. számú jelentése is elismer, — hogy az olasz offenzíva megállott, de ezt stratégiai okokkal igyekeznek megmagyarázni. Ugyanekkor beismeri a hadijelentés, hogy az abesszinek ellentámadásba kezdtek amelyeket azonban — legalább is az olasz

jelentés szerint — sikerült visszaverni.

Addis Abebából érkező jelentések szerint több amerikai állampolgár két repülőgépet ajándékozott Abessziniának.

Ezzel kapcsolatos az a hír is, hogy tegnap az olasz hadállások felett megjelent az első abesszin hadirepülőgép is amely azonban igen magasan szállott el.

Kedden indul az új tombola

Jelentjük olvasóinknak, hogy legújabb nagy tombolánk kedden fog megindulni. Ezuttal ismét úgy állítottuk össze az ajándéktombola készleteit, hogy minden igényt ki tudjunk elégíteni. A jelentkezők számára képest

legalább 500 nyeremény fog jutni olvasóinknak.

Mindazok, akik kezdettől fogva 30 napot át gyűjtik, jogot nyernek a tombolában való részvételhez. Mindenki figyelje tehát a napot.

Most lejárt nagy tombolánk jegyeit értető érdeklődéssel viszik olvasóink. Minden hová elküldtük a jegyeket bizományosaink és náluk kaphatók a jegyek, helyben pedig árusaink és a kiadóhivatal szolgáltatják ki a tombolajegyeket, amelyek apróhirdetési kedvezménnyel darabonként 5 lejével

Igyekezzenek olvasóink minél előbb megszerezni a tombola igazolványt, amely 500 nyereményre jogosít.

Hasbaszurta sógorát egy oradeai munkás cím alatt lapunk tegnapi számában megjelent cikkkel kapcsolatban ma megjelent szerkesztőségünkben Bancsik Gyula, a cikkben említett kocsmabérlője, aki elmondta, hogy a kocsmában tartózkodó felesége a két verekedő közé vetette magát és eközben Tarpai késével Bancsik Gyuláné karjába szurt, úgy, hogy a kés bele is tört. Többen rendőrről szaladtak, de az uccán megtalált rendőrök valamennyien azt mondták, hogy nincsenek szolgálatban. Így a központi rendőrségről voltak kénytelenek segítségért kérni a szurkáló munkás feleségére.

Cancicov földművelésügyi alminiszter Oradeán

Oradea, október 10.

Pár héttel ezelőtt már jeleztük, hogy Cancicov földművelésügyi alminiszter kilátásba helyezte, hogy rövidesen Oradeára érkezik. Az alminiszter látogatását a bihor-megyei földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó lakosság szomorú helyzete tette időszerűvé.

Bancila prefektus röviddel ezelőtt személyesen járta végig a megye főbb központjait, hogy személyesen győződjék meg a lakosság kívánalmairól. Ennek az inspekciónak eredményeként határozta azután el, — hogy meghívja Cancicov alminisztert Oradeára, a lakosság bajainak orvoslása végett. Az alminiszter eleget tesz a meghívásnak és

penteken Oradeára érkezik. Pénteken délelőtt 11 órakor a megye összes szolgabíráit értekezletre hívták össze a megyeházára, amelyen maga az alminiszter is részt vesz, hogy személyesen hallgassa meg az egyes járáások speciális sérelmeit, kívánságait.

Tíz-tíz évi fegyházra ítélték Surányi esperes gyilkosait

Satmar, október 10.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, — hogy a satmari törvényszék kedden reggel kezdte meg Surányi Károly 71 éves darai r. kath. nyugalmazott esperes-plébános gyilkosának, a Halászi házaspárnak a főtárgyalását. Mint ismeretes, a vizsgálóbíró előtt úgy Halászi László, valamint annak felesége bevallották, hogy együtt támadták meg az esperest éjnek idején — és a szélütött embert annyira összeverték, — hogy az másnap belehalt sérüléseibe. Elmondották továbbá a vizsgálóbíró előtt azt is, hogy az asszony az öreg esperesnél szolgált és a férjhezmenetelkor 165.000 lejt kapott, majd később még 400.000 lejt kaptak amiből házat építettek, amiben egy szobát az öreg esperes részére tartottak fenn, aki nyugdíjaztatása után hozzájuk költözött. Ennek következtében azután oly bőségesen éltek, hogy az egész helységben báróknak csufolták őket. Az öreg esperest később szél érte és az asszony megunt az ápolást többször mondta férjének, hogy tegyék el az öregot az utcából. Halászi erre azonban nem volt kapható, annyiba azonban ő is belement, hogy az öregot úgy verjék el, — hogy haljon bele.

Március 12-én éjjel azután rátámadtak a magával tehetetlen alvó papra, akire kabátot borítva addig verték, amíg az eszméletét veszítette. Azután összezsúrolva az embereket azt a látszatot keltették, mintha ismeretlen emberek verték volna össze. A csendőrség azonban fényt derített az esetre és letartóztatta a gyilkos házaspárt.

A törvényszéki tárgyalás során a bíróság teljesen beigazolta a vádat és Halászit, valamint feleségét 10-10 évi súlyos börtönnel sújtotta.

Az esperes örökösének félmillió lej iránti követelését viszont a bíróság polgári perre utasította. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és a védő enyhítésért felelőszett.

Izom- és idegfájdalmak, fájfájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen bevált a Tegal-tabletta. A Tegal helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

A demokracia mellett tett hitvallást egy jugoszláv miniszter

Belgrád, október 10.

Az Avala ügynökség jelenti:

Krek tárcanélküli jugoszláv miniszter a áravai báni kerületben több községben gyűléseket hívott össze, amelyeken igen nagy-jelentőségű nyilatkozatot tett. Többek között a következőket mondotta:

“Bizonyítani akarjuk, hogy az a szabadság, amit magunkkal hozunk, az nem csak

egy népréteg szabadsága, hanem az egész népé.”

“Minden olyan hirt meg akarunk cáfolni, hogy a nép az állam ellensége. Aki a nép szabadságát fojtja el, az a nép jogait támadja meg és ezzel elköveti azt a hibát, hogy a nép nem fog többé benne bízni.”

Mint Belgrádból jelentik: A radikális szerb párt elnökét, Stanojevićet Pál hercegrégens kihallgatáson fogadta.

Sorozatos bányászserencsétlenségek Petrosani környékén

Egy munkás meghalt, kettő megsebesült

Petrosani, október 10.

Az utóbbi időben a Jiul völgyében levő füzemekben több súlyos szerencsétlenség történt. Lupeniben az Ileana nevű bányában Budai Lajos 41 éves munkás az egyik tárnában szemet fejtett. Egyszerre egy hatalmas szénfal ráomlott a szerencsétlen munkásra, aki a helyszínen lelte halálát. — A holttestet csak 48 órai munka után sikerült kivájni a szén alól.

Jietiben szintén súlyos szerencsétlenség történt. Melanie Giovanni 27 éves munkást

szintén eltemette a szénfal, azonban szerencsére nem követelte az életét, hanem csak az egyik lábát törte össze a szén.

A harmadik bányászserencsétlenség a Déli bányában történt. Szalos András 48 éves munkás egy csilla szemet húzott a felvonó felé. A pályatest itt lefelé haladt és a csilla rászaladt a munkásra, akit szörnyen megcsonkított.

Igen súlyos állapotban szállították a kórházba.

Délamerikában tengeri malacokon, nyulakon, kutyákon végeztek hatástan kísérleteket

A buenosairesi kísérleti intézetekben tengeri malacokon, nyulakon, kutyákon végeztek hatástan kísérleteket és a “Gastro D” készítménynek az emberi szervezetbe való jutása alatt végbemenő szintézisek és biokémiai folyamatok világosságát vetették azokra a rendkívüli eredményekre, amelyekkel ezzel a nemrégiben Amerikában felfedezett gyógynövénykivonattal sokezer bel- és külföldi betegnél elérték.

Ma már az egész tudományos világot foglalkoztatja és mind az 5 világrészben mérőföldes lépésekkel terjed a “Gastro D” mert az elért csodálatos eredmények még a legskoptikusabbakat is meggyőzik ezen gyógyszer utolérhetetlen hatásáról.

Aggok, öregek és öregek — akiknek szervezete a vénülés és elkopás stádiuma felé közeledik, így összes szerveik rendetlenül működnek — a világhírű “Gastro D” használata után feltűnő javulást éreznek, úgy szellemileg, mint fizikailag teljesen fel-frissülnek.

A világhírű “Gastro D” meggyógyítja az idült gyomor és bélfekélyeket, 15 perccel belül megszünteti a legerősebb gyomor- és eperohamokat, meggyógyítja a gyomorfekélyt okozó gyomorfekélyt, megszünteti a vesébántalmakat és hólyagzavarokat, az ideges izgulékonyt, álmatlanságot, szédülést, hányingert, étvágytalanságot fokozza az étvágyat.

A “Gastro D”-t 130 lej utánvétellel küldi Császár E. gyógyszer-tára, Bucuresti, Calea Victoriei 124, ahol bárkinek rendelkezésére állanak a számszáma beérkezett köszönő levelek.

Bucuresti megbízottunk új címe: Baráth István, Libraria “Concurenta” Calea Vacaresti 181.

Negyven év után megismétlődött az aduai vereség

Egykoru kép az 1896-os aduai csatáról, — amelyben az olasz csapatokat tönkrevették Menelik négy seregei. Ez a vereség a tegnapi napon megismétlődött.

3 oldal “ERDELYI MAGYARSÁG” 1935 október 12.

Nagy ünnepségek Mária anyakirálynő születés napján

Bucuresti, október 10.

Marioara jugoszláv özvegy királynő, akinek a gyászéve most telt le, október 29-re Bucurestibe jön, hogy résztvegyen Mária román anyakirálynő születésének hatvanadik évfordulóján rendezett ünnepségeken. Ugyancsak jelen lesz az ünnepségen Habsburg Antal főherceg és felesége, Ileana főhercegnő is.

Halálos gyermekszerecséflenség Brasovban

Brasov, október 10.

Gál Gábor 18 éves toriai szolgálólány egy targonca kavicsot vitt az uton. Az utporában egy két és fél éves gyermek játszadozott. Súlyos gondatlanságból a szolgálólány kereszttől hajtott targoncájával a kisgyermeken, aki azonnal meghalt. Az akaratán kívül is gyilkossá lett szolgálólányt letartóztatták.

Felhívás bizományosainkhoz! Felszólítjuk mindazon bizományosainkat, akik még a mai napig sem küldték be a nekünk mult hónapról járó teljes összeget az elszámolás sal együtt, hogy ezt azonnal teljesítsék, — nehogy ennek hiányában a lap további küldésében fennakadás álljon elő.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tőzsde sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19: Felolvasás. 19.20: A zene folytatása. 20: Hírek. 20.15: Lemezek. 20.55: Könyv- és folyóiratszemle. 21: Felolvasás. 21.15: Wagner: Istenek alkonya, opera, lemezek. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30: Hírek. 14.15: Pontos időjelzés. 14.40: Sereghy Elemérné énekel. 15.40: Hírek. 17.10: Diákfélóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Born József dr. előadása. 18.30: Cigányzene. 19: Gyorsirótanolyam. 19.25: Sportközlemények. 19.40: Ifj. Eitler István fuvalázik. 20: Heller Farkas dr. előadása. 20.30: Kétzongorás jazz. 21: Színműelőadás a Studio-ban: Bank bán. 22.50: Hírek. 23.15: Hang lemezek. 23.40: Németnyelvű előadás. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tőzsde, sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 21: Jazz. 22.30: Hírek. 22.45: Viorica Anghel énekel. 23: Vendéglői zene. 3.45: Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 18: Közvetítés a Magyar Állami Borpincék budafoki telepéről. 18.40: A Magyarországi Építőmunkások Dalárdája és a Magyar Ruggyantaárugyári Dalkör műsora. 19.45: Ötvös Béla előadása. 20.15: Szalonzenekar. 20.50: Kabaré. 22.50: Hangrevü. 23.30: Hírek. 23.50: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Hauptmann halálos ítélete jogerős

Hat hét múlva kivégzik a Lindbergh-bébi gyilkosát

Newyork, október 10.

A newyerseyi felebbezési törvényszék napokon keresztül tartó tárgyalások után befejezte a Lindbergh bébi elrablásával és meggyilkolásával vádolt Hauptmann Bruno bűnyüének tárgyalását. A bíróság 10 szavazattal 3 ellenében elvetette az új bizonyítékokat és helyben hagyta az elsőfoku bíróság ítéletét, amely szerint gyermekrablással és gyilkossággal vádolt Hauptmann Brunot villamosszéken végzik ki. A jogerős ítéletet valószínűleg még ezen a héten kihirdetik Hauptmann előtt is és a végrehajtást két, esetleg hat hét múlva eszközlik.

Cigányok rablógyilkos támadása Baia-Mare közelében

Baia Mare, október 10.

Vakmerő rablótámadás színhelye volt Acina község. Hirsch Jenő kereskedő egye dül maradt lakásában és arra kérte a község éjjeli őrét, hogy töltsé nála a éjszakát. Az éjjeli őr hajlandónak mutatkozott erre és azzal távozott Hirschtől, hogy szokásos körútjának befejezése után visszatér. Röviddel az éjjeli őr távozása után kopogtattak Hirsch ajtaján s miután nem nyitotta ki, az ismeretlen kopogtatók betörték az ajtót s behatoltak a lakásba.

A kereskedő a behatoló két alakban

két falubeli cigányra ismert. A cigányok megkötözték a kereskedőt és kínzásokkal arra kényszerítették, hogy árulja el pénzének rejtékhelyét. A válogatott kínzások hatására alatt a kereskedő elárulta pénzének rejtékhelyét, ahonnan a cigányok mintegy 70.000 lej magukhoz vettek, majd nyomtalanul eltűntek.

A nyomozó közegek szerint minden valószínűség szerint az éjjeli őr összejártszott a rablókkal és annak az utasítása alapján követték el vakmerő rablótámadásukat.

SPORT

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi programja

A vasárnapi nemzeti bajnokságban ismét teljes forduló lesz.

Oradea: Gloria—CAO-NAC. Városunkban a CFR-t verő aradi Gloria játszik a zöld-fehérekkel. A Gloria komplett csapatával jön Oradeára. A CAO-ban több sérült van és ezeket tartalékkal kell pótolni. A CAO tudatában van a mérkőzés fontosságának és éppen ezért nem akar úgy járni, mint ahogy a timisoarai profik jártak. A mérkőzést Ciurel vezeti.

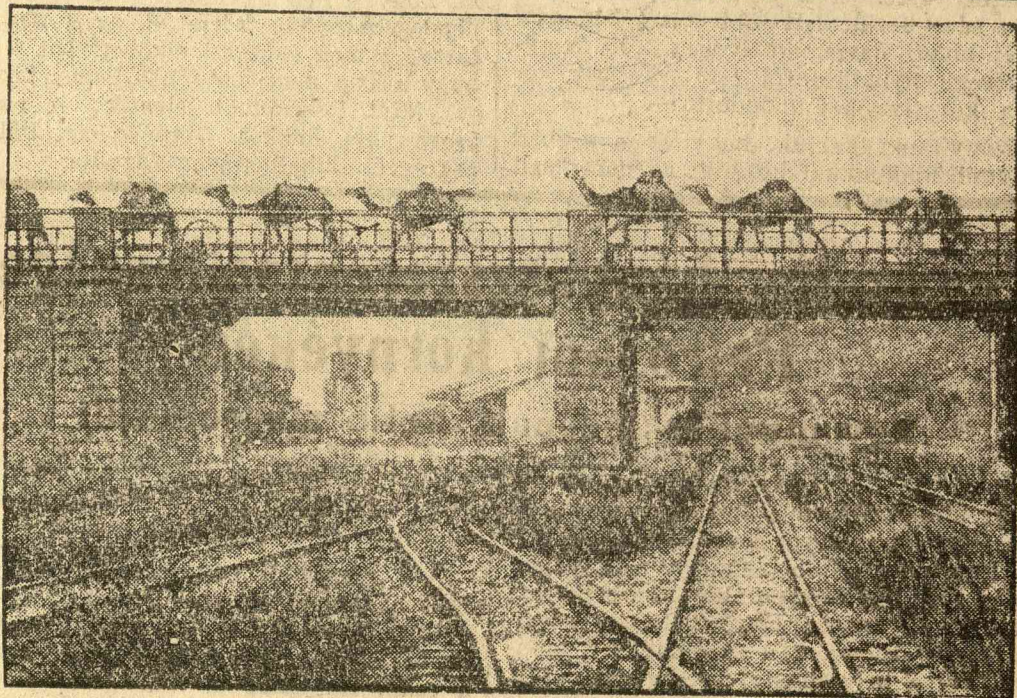
Timisoara: Crisana—Chirezul-Kinzi. A vasárnapi timisoarai mérkőzésre nagy érdeklődéssel várják Barátky csapatát. A mult vasárnap a timisoaraiak nagy gólaránnyal kaptak ki a fővárosban, most oda haza akarják a csorbát kiköszörölni. Ez

nem fog könnyen menni, mi Crisana győzelmet várunk.

Bucuresti. A fővárosban vasárnap ismét két mérkőzést bonyolítanak le. A Ripensia mérkőzik az oboreni Unirea Tricolorral. Nehéz dolguk lesz a piros sárgáknak. A Venus a bucaresti CFR-el méri össze erejét. A Venus könnyű győzelmét tippezzük.

Cluj: Univesitatea—Dacia Romania. A két helyi rivális csap össze Clujon. Nagyobb esélye van az egyetemistáknak, mint a Romániának.

Arad: Juventus—AMEFA. Az aradi munkások a fővárosi Juventust kapják ellenfelül. A jobb formában lévő AMEFA a hazai pálya aradi győzelmét hozhat.

Az Addis-Abebai vasútvonal

Abesszinia egyetlen vasútvonala, amely 790 kilométer hosszú és Addis Abeba és Djibuti (Francia Szomália) között húzódik el.

4. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 október 12

Öngyújtók egy bihormegyei községben

Oradea, október 10.

Az Oradeától pár kilométerre fekvő Cau aceu községben az elmúlt napokban megjelent Vasile Tincov bihari perceptor Dumitru Visoiu csendőrmester kíséretében s több helyen házkutatást tartott. A házkutatásra az adott okot, hogy a perceptor értesülése szerint egyes cauaceui lakosok öngyújtókat használnak. A házkutatás során Bódó István házában egy, Bozsódi Imréné és Orbán Sándornál 2-2 öngyújtót találtak, egyik sem volt lebélyegezve.

A perceptor Bodó Istvánt 1000 lejre büntette. Bozsódi aktáit a bucuresti monopolhoz terjesztették fel a büntetés kiszabása végett. Orbán Sándor pedig, miután nem tudta kifizetni a birságot, bevonult az ügyészégi fogházba.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti.

Ellenfelei megverték a falusi bírót

Tasnád, október 10.

Sulyos természetű verekedés zajlott le a tasnadi járásban levő Boian község kocsmájában. A Gomán és Bandula családok között már hosszú ideje nagy az ellenségeskedés a bírói állás miatt. Az ellentétes politikai felfogás a két család tagjai között már nem egy ízben tört ki összefüzéseken. Vasárnap a falu kocsmájában borozgatott Bandula Gábor, László és Nut, miközben Gomán Dumitru, a jelenlegi községi bíró belépett az ivóba. Italos ellenfeleinek egyelőre sem kellett. Bezárták a kocsmát ajtaját és „nesze neked bíróság” felkiáltással agyafőbe verték a meglepett bírót.

A sulyos sérüléseket szenvedett bírót a tasnadi kórházba vitték, míg támadói ellen megindult az eljárás.

Felkérjük olvasóinkat, akik bizományosainknak bármily csekély összeggel is tartoznak, hogy tartozásukat egyenlítsék ki, mert különben bizományosaink nem tudnak eleget tenni elszámolási kötelezettségüknek ami által a legkellemetlenebb helyzetbe kerülnek, késedelmesen fizető olvasóink mulasztásából.

50 éves, de csak 30 évesnek érezni magát! Lehetséges ez? — fogja Ön kérdezni. Lehet egy 50 éves embernek olyan energiája, életkedve, és öröme, mint egy 30 éves embernek? Igenis lehet, de csak ha e korban nem kórozza mint a legtöbb embert, valamely rheumás bántalom, köszvény vagy isiasz. E bajtól megszabadulhat, csak a megfelelő elenszert kell megtalálni. Végzett e már egy kísérletet a Togal-lal? Nem. — Mert akkor ma nem volna beteg. Több mint 15 éve e szerrel a legcsodálatosabb eredmény érhető el, még teljesen elhanyagolt esetekben is. Több mint 6000 orvos elismerőleg nyilatkozott ezen szer hatásáról rheumánál, köszvénynél, isiasznál, idegfájdalmaknál és főfájásnál. Togal azonnal segít! Oldja a húgysavat, tehát a bajt gyökeréből támadja meg. Tegyen még ma egy kísérletet Togal teljesen ártalmatlan a gyomor, a szívre, vesékre és más szervekre. Az összes gyógyszerárakban kaphatók.

Időjárás

Déli nyugati, nyugati szél, esetleg újabb esők. A hőmérséklet alig változik.

A SZERENCSE

egyetlen lépésre van Öntől!

Tegye meg ezt a lépést! Menjen a sorsjegyárushoz és vásároljon sorsjegyeket. Október 15.-én lesz az Állami Sorsjáték 4. ik osztályának a húzása. Egyetlen nap alatt a játékosok között

203.845.024 lelt

osztanak ki Husz játékos lesz MILLIOMOS október 15.-én déln

Gondoljon a Sorsjáték teremtete milliomosok hosszú sorára!

Gondoljon az Ön boldogságára, gyermekei, otthona boldogságára.

Az Állami Sorsjáték sorsjegye a kulcsa a szerencsének,

október 15-én

COLECTURILE PRINCIPALE
DIN ARDEAL, BANAT SI BUCOVINA

Localitatea	Colectura	Localitatea	Colectura
Arad	Banca Goldschmidt S.A.	Cluj	Institutul Comercial de Credit
Braşov	Casa de Păstrare Gen. Arad	Oradea	Banca Dacia S. A.
Cernăuţi	Enkelhardt Alex.	Tg. Mureş	Union S. A.
	Banca Comercială Naţională	Timişoara	Révész Ernő
	Banca Oehlgieser & Horowitz		Banca Centrală, Casa de
	Noe Alfred		Schimb şi Com.
Cluj	Banca Iliescu S. A.		Banca de Scont Soc. pe Act.
	Economia S. A.		Banca Timişoarei şi S. C. p. A.

Trozkij utolsó óráit éli

Osló október 10.

Isméretes, hogy a Szovjet egykori vezére, Trozkij Leó a múlt évben Norvégiába emigrált és véglegesen a fővárosban, — Oslóban telepedett le. Az egykori külügyi népbiztos teljes visszavonultságban élt Oslóban és jóformán nem tudott róla senki semmit.

Mint most Oslóból érkező jelentések közlik, Trozkij pár héttel ezelőtt sulyosan

megbetegedett. Beszállították az oslói kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. — Ugy látszik azonban, hogy a betegség igen komolyra fordult, mert

a szerdai oslói lapok közlése szerint Trozkij halálán van és minden percben katasztrófálissá válhat állapota.

Trozkij betegsége mellett egyedül a volt népbiztos felesége van.

Sulyos szerencsétlenség egy bihormegyei községben

Le kellett vágni egy 14 éves leány karját

Oradea, október 10.

Megdöbbenő szerencsétlenség történt a bihormegyei Atias községben néhány nappal ezelőtt. Gitye Anna 14 éves leány a szecskavágó géppel dolgozott és eközben jobbkarján megsebesült. Minthogy a faluba orvos nincsen, a leány szülei „háztiszterek kel” kezdték kezelni a sebet, mely hamarosan elmérgeződött.

A leány állapota egyre rosszabbodott, végül is behozták a kórházba, ahol karját amputálták.

A szerencsétlen fiatal leány állapota igen sulyos, de azért remélik, hogy sikerül megmenteni az életnek.

5 oldal.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 október 12.

Szerencsétlenség a szikvizgyárban

Felrobbant a szódásüveg és elvágta egy munkás ütőerét

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Váli féle szikvizgyár Vlahuta-uccai telepén. Pap Sándor munkás szódavizes üvegeket töltött meg. Az egyik üveg

felrobbant és egy üvegszilánk elvágta a szerencsétlen munkás ütőerét. Igen sok vért vesztett. Sulyos állapotban szállították a kórházba.

Tizenhét fejszecsapással terítették le sógorai egy marghita környéki gazdálkodót

A Marghita közelében levő Marginea községben sulyos kimeneteli verekezés történt. Bucean Gheorghe gazdálkodó egy örökösödési ügyből kifolyólag már hosszab ideje rossz viszonyban volt három sógorával: Trifan Romannal, Chis Nicolaival és Tri

fan Ioannal. A három sógor tegnap az utcán megtámadta Buceant és 17 fejszecsapást mértek rá, majd ott hagyták vérében fetrengve a gazdálkodót. A járőrök találtak rá és beszállították az oradeai kórházba.

Iratok nélkül is lehet jelentkezni az állampolgársági listába való föl vételre

Tudvalevő, hogy statisztikai célokból a belügyminisztérium rendeletére Oradeán is megkezdték az annakidején az állampolgársági listákból kimaradt egyének összeírását. A rendeletet azonban nálunk úgy értelmezték, hogy az összeírásra jelentkezőket csak abban az esetben vették fel az összeírásba, ha a szükséges iratokat teljesen rendben és hiánytalanul felmutatták. Minthogy azonban a rendelkezésre álló rövid idő alatt lehetetlen volt a szükséges iratokat beszerezni, a legtöbb jelentkező visszautasításra talált és annak ellenére, hogy az összeírás közel három hete tart, mégis csak 35-40 személyt írtak össze,

holott a hatósági kimutatások szerint Oradeán közel 20 ezer embernek rendezetlen az állampolgársági ügye.

Fildan József, a közigazgatási ügyosztály vezetője csütörtökön délelőtt jelentést tett dr. Bleda László alpolgármesternek az összeírásokról és egyben azt javasolta, hogy az összeírás végrehajtásának érdekében minden jelentkezőt vegyenek fel a jegyzékbe — ha nincs is meg minden szükséges irata — és így tegyenek felterjesztést a belügyminisztériumhoz. Az alpolgármester megadta hozzájárulását és mátfól kezdve minden jelentkezőt összeírják.

Lemondott az athéni kormány

Athénből jelentik: A görög kormány a köztársasági elnök utasítására délutánra nemzetgyűlést hívott egybe, melynek dönteni kellett volna a királyság visszaállítása ügyében. Egyes hírek szerint a csütörtöki gyűlésen akarták eldönteni, hogy a görög királyt egyszerűen a nemzetgyűlés hívja vissza trónjára, vagy pedig népszavazást tartanak. A gyűlés keretében kellett volna az esetleges népszavazás napját is meghatározni.

A délutáni órákban érkezett jelentések

szerint a görög kormány lemondott és így a nemzetgyűlés nem lévén teljes, annak gyűlése is elmaradt. Egyes ellenőrizhetetlen hírek szerint a kormány lemondásának okát abban látják, hogy a fanatikus köztársaságpártiak így akarják megakadályozni a királyság mielőbbi visszaállítását. A republikánusok ugyanis attól féltek, hogy a csütörtöki nemzetgyűlés eltekintett volna a népszavazástól és visszahívta volna a trónjáról elűzött királyát.

Jöjjön velünk Timișoarára

Cao (Nac)-Ripensia meccsre

Október 20-án, vasárnap reggel indul különvonatunk!

Visszatérés vasárnap este!

Bőr-
ülések!

Jelentkezéseket máris elfogad a „Friss Ujság”, „Erdélyi Magyarország” és „Mai Sport” kiadóhivatala, Piața Mihai Viteazul 4.

Virágok napja lesz vasárnap Oradeán

Október 13-án Mária anyakirálynő születésének hatvanadik évfordulója alkalmából az egész ország nagyszabású ünnepekre készül és ez alkalommal fogják megrendezni az ország minden nagyobb helységében a virágok napját. Erre az alkalomra már városunkban is megalkult a rendezőbizottság, amely bevonja a rendezésbe az összes oradeai jótékony nőegyleteket. A virágok napja alkalmával a nőegyletek tagjai virágokat fognak árúsítani az uccákön és az ebből befolyó jövedelemből gyermekparkot létesítenek, amelyet Mária királynéről neveznek el.

A készülő virágok napja sikerét nagyban fogja emelni az is, hogy a román aeroklub ezen napon rendezi meg repülőnapját is, amelyen többek között Bazu Contucuzino bravurjairól híres pilóta, valamint Bibescu herceg is részt vesznek. A repülőmitinget a Bóné-kut melletti repülőtéren tartják meg.

A Szigligeti Társaság október huszadikán tartja első felolvasó ülését. A Szigligeti Társaság ebben az időben első felolvasó estélyét október 20-án vasárnap este 5 órakor tartja a református leánygimnázium termében. Elnöki megnyitót mond dr. Adorján Árpád t. elnök dr. Weselényi Miklós garcei nagybirtokos Történelmi erővonalak címen tart szabad előadást. Katona Béla: Ujságírók az irodalomban című értekezését olvassa fel. Elbeszéléssel szerepel Csűrös Emilia. Verseikből felolvasnak Sarközy Géza és Sarka Lajos. Belépő díj nincs. Mindenkit szívesen lát és meghív a társaság elnöke.

Mozgósínházak műsora:

Helman: Cigánybáró.

Apolló: Chevalier.

Omnia: Pajkos hercegnő.

APRÓHIRDETÉSEK

Őszi rózsá, csendes élet és Új Élet jelgére levél van a kiadóban.

Oradea környéki községek részére megbízható ujságárust keres tisztességes megfizetést nyújt az Erdélyi Magyarország. Jelentkezni lehet igazoló irásokkal a kiadóhivatalban. 3973

Könyvkötő leányok kizárólag délutáni elfoglaltságra felvétetnek. Pásztor nyomda.

Uri szabószághoz tanuló fizetéssel felvétetik. Hackmayer Piata Regina Maria 3. szám. 3982

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

10-12 éves kisleány azonnal felvétetik magános urnőhöz. Str. Moldova 58-a. 3977

Kifutót, vagy tanulót keresek azonnalra. Balázs, str. Alexandri 34. 3983

Őszi szövet maradékaink női és férfi ruha, kabát méretekből megérkeztek. Str. Pável 27. 3765

Perfekt szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím a kiadóban.

Boroshordók eladók. Borpince Str. Avram Jancu 22 udvarban. 3965

Diótörődében munka megkezdődött. Felvett munkások jöhetnek. Fehér diótörőde Avram Jancu 5. 3979

Mindenek jó bizonyítvánnyal azonnalra vagy 15-ére felvétetik. Cím: Str. Joan Rotu 7. Feuerstein. 3978

Campia Turzii-n ügyes lapáros fiut teljes ellátással és fizetéssel felvesznek. Jelentkezni ugyanott. Szóher Mihály fodrásznál.

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cím a kiadóban. 3705

Ujságárust megbízható jó jövedelemmel teljes Kohn Andor kereskedő Salard, j. Eihor Nyugodt, biztos megfizetést nyújt.

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.